

Dokaj se pečajo z izpodrejevanjem volov še sledeči okraji: Zatičina, Ribnica, Lašče z blizo enako množino, kakor vrhniški okraj (nad 100%), brdski z 79%, Litija z 67%, prav tako Trebno in Mokronog; Kranjska gora in Tržič z 62%, Senožeče z 61%, Radeče z 57%, Postojna z 52%, Kamnik z 50%, Loka z 47%, Lož z 45, Radolica z 43%, Kočevje z 41% itd.

Nekoliko manjše je število mladih krav ali telic, katerih je 33% od skupne svote govedi. Najbolj se še pečajo z izpodrejevanjem telic — krav okraji: Vrhnika z 105, Kranjska gora z 48%, Lašče z 40%, Ribnica z 40, Radeče z 40%, Mokronog z 39%, Litija z 37%, Krško z 38%, Trebno z 38%, Rudolfovo z 36%, Brdo z 36%, najmanj pa okraji: Lož z 22%, Postojna z 20%, Bistrica z 16%.

Prav iz teh števil pa moremo sledeče izvajati in spoznavati, koliko govedi (mladih volov in krav) more naša dežela vsako leto oddati ptujim kupcem.

(Dalje prihodnjič.)

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dné 3. oktobra 1886.

Seji predseduje družbeni predsednik gosp. Gustav grof Thurn, navzoči so pa gosp. Josip Fridr. Seunig, družbeni podpredsednik in odborniki gg.: Kastelic, Lenarčič, Povše, Robič, Wurzbach, Witschl in tajnik Gustav Pirc.

Gospod predsednik grof Thurn javi zbranemu odboru, da je zastopal c. kr. kmetijsko družbo pri letošnjem zborovanji kranjsko-primorskega gozdarskega društva ter da je pri omenjenem zborovanji naglašal važnost gozdarstva za splošno deželno kulturo, ter prosil, na to delati, da se godi izvrševanje gozdnih postav kolikor moč na malo oviro poljedelstvu.

Vsled nekega privatnega vprašanja sklene se, diplomatsko takso na vsaki način zahtevati, ker je plačevanje te takse po pravilih določeno.

Zahteva glavnega odbornika gosp. J. Lenarčiča, da se razjasni razmera, v katerem stoji družba s založništvom „Kmetovalca“, dovede glavni odbor do tega, da prevzame celo reč v pretresavanje odsek za splošne reči.

Odseku za splošne reči naroča se poročati v prihodnji seji o razredbi prostorov na podkovski šoli ter v razmerah na živinozdravnišnici.

Predlog glavnega odbornika g. Lenarčiča, da se prosi deželni odbor, na to delati, da omeji ali pa popolnem odpravi čas, v katerem ni dovoljeno, divje goble streljati, oddá se v poročanje odseku za splošne stvari.

Vodja R. Dolenc ponudi glavnemu odboru v založništvo svoj rokopis o sadjarstvu. Stvar izroči se v poročanje odseku za sadjarstvo.

Dovoli se J. Maurerju iz Plešiče, da plača svoj dolg kmetijske družbe takoj brez napovedbe nazaj.

Odbor za obdelovanje močvirja javi, da je namerovana enketa za nedoločeni čas preložena.

Vis. c. kr. deželna vlada želi imeti mnenje glavnega odbora o programu in o stroških tečajev za požlahnjevanje trt, ki jih misli napraviti v krajih, kjer se uže nahaja trtna uš.

Občini Želimlje ne usliši se njena prošnja za podporo sadjarstva.

Tajnik Gustav Pirc poroča, da je glavni odbor zastopal pri javni izkušnji učencev na vinarski šoli na Slapu č. gospod vipavski dekan Erjavec.

Na novo je v družbo sprejet gospod Ignacij Fock, milar in posestnik v Kranji.

Podučne stvari.

Kako nam je škodljive in sitne ose z vspehom zatirati.

Gotovo vsakdo pozna te črne, rumeno-obročaste krepke mrežokrilke, katere se deloma ob ropu drugih manjših mrčesov, osobito čebel in muh živé. Pred vsem so jim pa v posebno slast sladke stvari, kakor: med, dozorelo grozdje, fine sladke hruške, sočne breskve in okusne slive, katere dostokrat grdo oglodajo in izpijé tako, da same kožice in olupki ostanejo. Tudi jabolka sladkih sort in vrst niso pred njimi varna. Škoda, katero obilna množica osá na žlahtnem grozdju in finih sadnih sortah napravlja, more čestokrat za vinogradnika in domačega sadjerejca prav občutna in pomenljiva biti. Kot nameček vsemu temu so pač ose človeku tudi s svojim strupenim jikom prave nadležnice, s katerim morejo mu celó osodepolne postati. Narodni pregovor je: „Strup devetih sršenov enak je onemu enega gada.“

Ose sploh, posebno pa sršeni (največji med osami) napravijo med našimi velikimi dobrotniki in prijatelji, koristnimi in pridnimi čebelicami, preobčutne škode, ker so jim te (čebelice) v posebno slast in jih ose dostokrat prav ogromno število pomore in vničíjo. Kdo li še nikdar ni take vojske, morije in klanja med osami in pridnimi čebelicami opazoval?

„Osír“ ali gnjezdo svoje narejajo si ose iz odglo-danih lesnih delcev, katere kaj umetno v neko sivemu papirju-pivniku slično in podobno tvarino sklepijo; ta gnjezda ali „osírji“ so navažno v resnici občudovanja vredni. Različne ose narejajo si tudi svoja gnjezda ali „osírje“ zeló različne po obliki. Male, ali kakor jih ljudstvo sploh imenuje, „divje ose“ naredé si za svoje bivanje samo mali ovalni satek, pritrjen na kratkem peceljčku ob podstrešni zid, kamen, okvir pri oknu ali pa tudi na kak drug zaveten kraj; prave ali kakor pravimo: „hude ose“ obdajo in zadelajo satovje na vse strani z več mehurjem podobnimi okrožki; skoz te okrožke pusté pa na spodnjem koncu ali pa nekoliko ob strani uhodnjo luknjo, kot uhod do satovja in zalege svoje. Ob satovji in med temi okrožki, kar jih k eni in isti družini spada, bivajo ponoči in ob hudem, deževnem vremenu skupaj. Take „osírje“ najdemo med poletjem prav pogostoma na brunih v podstrešji ali pa na drevesnih vejah prilepljeno viseča, kakor tudi v zemlji skrita, do katerih (v zemlji) imajo vse lepo uglajene in zadosta prostorne uhode narejene.

Največji med osami, „sršeni“ namreč, narejajo pa svoja velika in obširna gnjezda najraje v zadosto prostornih duplinah drevesnih debel; volijo si pa v ta namen tudi kaj pogostoma „valilnice“ škorcev in drugih koristnih ptičev, iz katerih v posledici te velike prijatelje in dobrotnike kmetijstva popolno preženó.

Od mnogobrojnega števila ene in iste kolonije osá, katere so se v enem samem „osírju“ med letom namnožile in prigojile, prezimi le malo številce osá-samic; večje število njih pa ob pozni jeseni pogine. Ob prihodnji pomladi zbudé se pa one ose, katere so prezimile, iz zimskega spanja svojega ter prično zopet svoje naravno delo, da si zagotové in ustanové novih družin ali kolonij. Ravno ob tem času nudi se pa nam najugodnejša prilika v pokončevanje teh hudih in malopridnih sovražnic in vničevalek okusnega sadja, grozdja in morilk pridnih čebelic.